

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI ÁR:		Felelős szerkesztő:	Kiadótulajdonos:	Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
Egész évre . . . 12 kor.	Negyedévre . . . 3 kor.	BITTERMANN SÁNDOR.	BITTERMANN NÁNDOR.	a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
Félévre 6 kor.	Egyes szám ára 20 fillér.			MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

A tagosításról.

Zombor, január 7.

Az 1908. évi XXXIX. t. c., nemkülönben ezen törvényeikk életbeléptetése alkalmával kiadott rendeletek a birtokrendezési munkálatoknak, főleg a tagosításnak új rendjét állapítják meg és igen sok oly intézkedést léptetnek életbe, amelyek biztosítani fogják, hogy a földbirtokosok, elsősorban pedig a kisbirtokosok a tagosítás révén ne károsodjanak.

Legfontosabb intézkedése a törvénynek kétségtelenül az, hogy a tagosítást a bíróság csak akkor rendeli el, ha azt a földmivelésügyi miniszter által kinevezett gazdasági szakbizottság a községre hasznosnak és célszerűen kivihetőnek mondja és a tagosítást kívánó birtoka a község tagosítandó területének egy negyedet teszi ki. Abban az esetben, ha a gazdasági szakbizottság a tagosítást kedvezőtlenül véleményezi, a bíróság ezt csak úgy rendeli el, ha az ez iránt folyamodók birtoka a tagosítandó területnek fele részét teszi ki.

Az új tagosítási eljárás különös figyelemmel van a mezőgazdasági érdekekre is, főleg az állattenyésztésre. Nevezetesen az új tagosítási eljárás szerint módjukban van a község birtokosainak új közlegelőket alakítani, viszont a meglévő legelőterületeket a tagosítási eljárásból kifolyólag semmi körülmények között nem szabad elvonni rendeltetésétől.

A törvény ezen újításai közül különösen jelentős az előbbi, mert hiszen régebben a tagosítást elrendelő bíróság pusztán csak azt nézte, vajjon a tagosítandó terület fele részének a birtokosai kérik-e az eljárás megindítását, most azonban, előzetes vizsgálat tárgyává teszik, vajjon hasznos-e a tagosítás az illető község gazdálkodási viszonyaira is. Épp ily fontos újítása a törvénynek az is, hogy a tagosítást végző mérnökök ténykedését szigorú felügyelet alá helyezi. A mérnököktől külön képesítést kíván és munkájukat az e célra felállított kataszteri felmérési felügyelőséggel ellenőrizteti. Régebben a tagosításnál ezen

a ponton történt a legtöbb visszaélés. Ami panasz volt a tagosítás ellen, az mind idevezethető vissza, nevezetesen a mérnök annak kedvezett, akinek akart, aki e kedvezést külön megfizette és a mérnök munkája a legtöbbször szentírás volt.

A birtoktestek osztályozásánál és becslésénél is új eljárást honosított meg a törvény. Nevezetesen az osztályozás és becslés a tagosítást vezető bíró személyes vezetése mellett, egy bizottság végzi, amelynek elnökét a földmivelésügyi miniszter által kijelölt gazdasági szakértőkből a bíró nevezi ki, míg egy rendes és egy póttagot a bizottságba a különböző érdekesoportok választanak.

A tagosítókra nézve azonban kétségtelenül legfontosabb újítás a tagosítási eljárásnál az, hogy az elrendelt tagosításnál a költségeket a kincstár előlegezi és azt a költségek viselésére kötelezettektől 8, illetve 10 éven át közzadók módjára hajtja be. Sőt ezentul is jelentékeny kedvezményeket nyújt még az állam. Annak, aki a költségek kivetése után 3 hónapon belül fizet, elengedi tartozásának 15%-át, 1 éven belül való fizetés esetén pedig 10%-át. Ha pedig a tagosítottok a tagosító földmérővel a község belsőségének térképét is megcsináltatják, az állam viseli a költségeknek egész 20%-áig terjedő részét. 10%-ot t. i. minden egyes esetben az állam vállal magára.

Az elmondottakból világosan kitűnik, hogy a törvényhozás kellőképpen átértékelte a tagosítás jelentőségét. Valóban a mezőgazdaság fejlődésének egyik csaknem nélkülözhetetlen következménye, hogy a különböző birtoktestek ne fekdjenek szanaszét a község határában oly módon, hogy azok egy része valószínűleg megközelíthetetlen a birtokosra nézve Belterjes gazdálkodást elképzelünk is lehetetlen anélkül, ha a földtulajdonosának nincs módjában ellenőrizni, állandóan szemelött tartania birtokainak jó nagy részét.

Az itt felsorolt intézkedések azonban annak a bizonyosságai is egyuttal, hogy a törvényhozás tudatában volt,

mennyire két élű fegyver lehet a tagosítás. A törvény intézkedéseivel a fő sulyt tehát arra helyezte, hogy a lehetőség határain belül épségben tartsa az egyéni tulajdonjogot s amennyiben ez lehetetlennek mutatkoznék, a tagosítási eljárás technikai keresztülviteléből senkit, semmiféle károsodás ne érjen. A jövő mutatja meg, hogy az intézkedések mennyiben válnak be a gyakorlatban, előttünk csak az az egy bizonyos, hogy a tagosítás az ország igen sok községében valóságos közzsűkség, de a legtöbb helyen utját állta az esetleges visszaélésektől való félelem.

Zombor, február 7.

A belügyminiszter bemutatkozása a belügyminiszteriumban. Khuen-Héderváry gróf belügyminiszter még csak folyó hó 3-án délután jelent meg először a belügyminiszteriumban, amikor is a miniszterium tisztikara Bezerédy Viktor államtitkárral élén üdvözölte.

— A belügyminiszterium tisztikara — mondotta — a változó politikai alakulások hullámzásától menten mindig igyekezett hivatászerű kötelezettségeit beváltani avégből, hogy az állami jogrendet megővja s a jogfolytonosságot és a közigazgatás pártatlanságát biztosítsa. Mi készséggel felajánljuk szolgálatainkat excellenciád-nak hazánk javára szolgáló működése előmozdítása végett s szivből óhajtuk, hogy e működését siker koronázza.

Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök az üdvözlésre adott válaszában a többi közt ezeket mondotta:

— Nagy feladatok várnak e miniszteriumra, amelyeknek alkotórészei már le vannak rakva előbbi működésük által. Nagy törvényalkotási munkákról lesz szó, amelyeknek előkészítése tudtommal már meg is történt. De ettől eltekintve roppant fontossága a miniszterium rendes működése is, mert úgy a miniszterium, mint az alája rendelt hatóságok arra vannak hivatva, hogy a nemzetnek úgy társadalmi egyesülési életében felmerülő igényeket, mint a nemzet minden egyes tagjának e hatóságokkal szemben támasztható igényeit kielégítsék. Most, amikor majd munkába állunk, meg vagyok győződve, hogy összefogva, nehéz időkben is, meg fogunk felelni annak, amit az ország tőlünk vár, mert épen e miniszterium munkássága révén leszünk leginkább hivatva arra, hogy az anynyira kívánt nyugalmat és azt a rendet, mely után áhitoznak a nemzet milliói, biztosítani tudjuk.

A tisztviselői kar lelkes éljenzéssel fogadta Khuen-Ilédervary gróf beszédét, akinek azután Bezerédj államtitkár sorra bemutatta a miniszterium főbb tisztviselőit.

Az új horvát bán. Tomasics Miklós horvát banná való kinevezése befejezett dolog. A király jóváhagyása a miniszterelnökségre már le is érkezett. A bán kinevezését eskütételének napján a hivatalos lap keddi számában fogják közzétenni. Ezzel fordulat áll be a horvát politikában. Az unionisták újra bekapcsolódnak a horvát politikai életbe és a koalíció — Supiló kivételével — kooperálni fog az unionistákkal. A koalíciót való megegyezés legfőbb ütköző pontja volt a vasúti pragmatika. Ezt a kérdést úgy oldották meg, hogy kikapcsolták az aktualitások sorából. A kormány megmarad előbbi álláspontján s a koalíció is megmarad eddigi állásfoglalása mellett, fentartván a jogot arra, hogy az 1868. évi XXX. törvényeikk 70-ik szakasza alapján rendezzék a dolgot. A miniszterelnök — a volt horvát bán — ugylátzik a horvát kérdésben aratja első sikerét.

A bosnyák alkotmány. A Muszavat, a bosnyák mohamedánok lapja, erős kritika kíséretében közzétette a bosnyák alkotmányra vonatkozó hiteles adatokat.

A bosnyák tartománygyűlésnek összesen 92 képviselője lesz. Ezekből husz virilista, a kik nagy egyházi méltóságokból és bizonyos testületek fejeiből kerülnek ki. Vagyis helyet foglal öt muzulmán, öt ortodox, öt katolikus és a szerajevói főrabbi. Az öt muzulmán: a reis-el-ulema, a vakuf-igazgató és három mufti. A virilisták között foglal helyet ezenkívül a bosnyák főtörvényszék elnöke, a kereskedelmi kamara, az ügyvédi kamara elnökei, továbbá a szerajevói főpolgármester.

A választott képviselők három kuriából kerülnek ki. A városi kuriákra 18 képviselő esik s belőlük három Heregovinára (egy muzulmán, egy ortodox és egy katolikus), a bosnyák városokra 15, még pedig 7 ortodox, 5 muzulmán és 3 katolikus. A nagybirtokosokra és az intelligenciának a kuriájára 18 képviselő jut. Ebből 8 ortodox, 6 muzulmán és négy katolikus. Ebben a kuriában adó-cenzus (500 és 140 korona), valamint diplomák után szavaznak. A falusi kuriákra esik 36 képviselő. Még pedig 15 ortodox, 12 muzulmán és 8 katolikus. Minden 50 ezer lélekre esik tehát egy képviselő.

Az alkotmánytervezet tehát alapjában véve a felekezeti beosztást veszi alapul s ilyen formán jut a muzulmánokra 29, az ortodoxokra 36, a katolikusokra 21 és a zsidókra 2. Ezenkívül négy virilista, felekezeti meghatározás nélkül, ezek: a felsőbíró, a felekezeti elnöke, az ügyvédi és kereskedelmi kamarák elnökei, valamint a szerajevói főpolgármester.

Már a felekezeti percentek megállapításánál nem jártak el objektíven s ennek főleg a mohamedánok kifejezést is adtak. Stadler érsek befolyásának tartják, hogy a katolikusok sokkal több képviselőt kaptak, mint a mennyi (számszerint 16) megilletné őket.

A lakosság statisztikája ugyanis a következő:

ortodox	673.000	(38%)
muzulmán	548.600	(30.9%)
katolikus	334.100	(18.8%)

A mohamedánok ez alapon arra a konkluzióra jutnak, hogy nekik 30-nál több képviselőhöz van joguk. Ennek, mint hire jár, kifejezést is fognak adni, hivatalos formában is.

Közigazgatási bizottsági ülés.

Bács-Bodrog vármegye közigazgatási bizottsága folyó hó 7-én tartotta meg Vojnits István alispán elnöklésével rendes havi ülését. Jelen voltak: báró Vojnits István és Latinovits Pál ny. főispánok, Latinovits Géza volt orsz. képviselő, Evetovits János, dr. Dungserszky Gedeon, dr. Vojnovits Vladán, Szemző István nagybirtokos bizottsági tagok, Popp György miniszteri tanácsos, pénzügyigazgató, dr. Pavlovits Simon kir. tanácsos, főorvos, Sztankovits György műszaki tanácsos, Faragó János kir. tanfelügyelő, Michajlovits Kornél főjegyző, dr. Mikosevits Kanut főügyész, Seultéy Ferenc árv. elnök stb. és Walient Nándor aljegyző, mint a bizottság jegyzője.

Az egyes tárgyakról a következő tudósítást adjuk:

Közegészségügy.

Dr. Pavlovits Simon kir. tanácsos, főorvos a vármegye területén folyó évi január havában észlelt közegészségügyi állapotról a következőket terjesztette elő:

Az általános egészségügyi viszonyok e hó folyamán alig méltányolható javulást mutattak az előző hóval szemben.

Előtérben állottak az influenza és a tüdőbántalmak, mint folyamánjai leginkább az abnormális időjárásnak, melynek kedvezőtlen volta főleg a hó második felében bénítólag hatott a járvány ragályos kórok elleni küzdelemre is. Mindazonáltal konstatalható volt nemesak a betegségek terjedésének megszünte, hanem minden egyes kórra nézve némi számaránybeli csökkenés is, a folyamat alatt álló kórmozgalmak azon kedvező jelenségével, hogy a felmerült esetek legnagyobb része könnyű és veszélytelen lefolyású volt, mely körülmény arra enged következtetni, hogy ha külfolyásoktól (behurcolástól) ment viszonyok lehetőségére biztosítva marad, nemsokára normális és kedvező közegészségügyi állapot fog uralkodni.

Erre irányul a vármegye. alispánjának a fővárosi kiütéses hagymáz első eseteinek tudomásvételekor a megyei elsőfoku közegészségügyi hatóságokhoz intézett rendelete, melyben ezen kór ellen a szükséges elővigyázati intézkedések sürgős megtételét rendeli el.

A hevenyfertőző kórok közül felléptek:

A roncsoló toroklob 27 községben és pedig: Tataháza, Szond, Doroszló, Bácskeresztes, Militics, Pincéd, Bács, Hódság, Vajsza, Kula, Kucera, Torzsa, Keresztur, Óbecse, Turja, Ujpalánka, Palánka, Szilbács, Csantavér, Kishegyész, Kossuthfalva, Bácsfeketehegy, Temerin, Csurog, Sajkásgyörgye, Zsablya, Nemesmilitics és Zenta város területén.

Megbetegedett összesen 386, ebből meggyógyult 290, meghalt 85, ápolás alatt maradt 11.

A vörheny 12 községben, u. m. Liliomos, Szilberek, Óverhász, Óbecse, Péterréve, Csantavér, Pacsér, Topolya, Csurog, Sajkásgyörgye, Nádálja, Bezdán és Magyarkanizsa r. t. város területén.

Megbetegedett 72, ebből gyógyult 45, meghalt 16, ápolás alatt maradt 11.

A hagymáz 22 községben és pedig: Madaras, Bajmok, Kisszállás, Jánoshalma, Apatin, Vepröd, Óbecse, Bácsföldvár, Turja, Boróc, Ópalánka, Alsókabol, Sajkásszentiván, Topolya, Csantavér, Pacsér, Nádálja, Csurog, Mohol, Bezdán, Nemesmilitics, Órszállás, valamint Magyarkanizsa és Zenta r. t. városok területén.

Megbetegedett 240, ebből meggyógyult 184, meghalt 19, ápolás alatt maradt 37.

Előfordult még a kanyaró Hódság, Mohol és Zentán 35 és a hökhurut Óbecse és Pacséron 9 esettel.

Tanügy.

Faragó János kir. tanfelügyelő bejelent, hogy a vallás- és közoktatásügyi min. kir. miniszter Hans Vendel okl. tanítót a esantavéri állami népiskolánál üresedésben levő állásra rendes minőségben kinevezte és hogy a titeli állami elemi népiskolánál az ottani téli állomáson levő uszályhajókön alkalmazottak gyermekei részére egy 2 hónapos tanfolyam nyitott meg, mely tanfolyam költségeinek fedezését a közoktatásügyi tárca magára vállalta. A nem állami tanítók fizetésének az 1907. évi XXVII. t. c. értelmében való rendezésére az elmúlt hónapban 1200 kor., eddigelé összesen évi 169630 kor. államsegély folyósított.

Jelenti továbbá, hogy január hó folyamán a kir. tanfelügyelőség részéről a kulai, cservenkai, ósziváci és óbecsei róm. kath., a kulai és ósziváci gör. kel., a kulai és cservenkai ág. ev., a cservenkai és ósziváci ref., a cservenkai és ósziváci izr., a cservenkai egyesületi jellegű népiskolák, a kulai és cservenkai községi jellegű kisdóvodák, a kulai róm. kath. jellegű polgári fiu- és leányiskolák, továbbá a kulai és cservenkai községi jellegű iparos tanonciskolák összesen 64 tanteremben lettek hivatalosan meglátogatva, amikor is az észlelt kisebb hiányok orvoslása iránti intézkedések a helyszínén megtétettek, míg a fontosabb hiányok orvoslása iránti javaslatait az ülés folyamán külön terjesztette elő.

Közzadók.

Popp György miniszteri tanácsos, kir. pénzügyigazgató a közzadók 1910. évi január havi állásáról jelenti, hogy a vármegye területén a közzadók állása a következő:

Egyenes adóban 1910. évi január hóban befizettetett 144.809 kor. 95 fill. 1909. évi január hóban 250.777 kor. 81 fill. Az elmúlt hóban kevesebb 105.967 kor. 86 fill.

Hadmentességi díjban 1910. évi január hóban befizettetett 6247 kor. 65 fill. 1909. évi január hóban 8427 kor. 19 fill. Az elmúlt hóban kevesebb 2179 kor. 54 fill.

Bélyeg- és jogilletékben 1910. január hóban befizettetett 197.608 kor. 10 fill. 1909. évi január hóban 201.728 kor. 92 fill. Az elmúlt hóban kevesebb 4120 kor. 73 fill.

Fogyasztási és italadóban 1910. évi január hóban befizettetett 96.119 kor. 07 fill. 1909. évi január hóban 83.224 kor. 78 fill. Az elmúlt hóban több 12.894 kor. 29 fill.

Tanítói nyugdíjban 1910. évi január hóban befizettetett 106.88 kor. 41 fill. 1909. évi január hóban 102.98 kor. 52 fill. Az elmúlt hóban több 389 kor. 89 fill.

Közzutak.

Sztankovits György műszaki tanácsos az általa képviselt közigazgatási ágra vonatkozó 1910. évi január hóról szóló jelentését a következőkben terjesztette elő:

A törvényhatósági közzutak a hosszantartó téli esőzések miatt sokat szenvedtek, különösen a kiépítettlen földutak, melyek annyira átáztak, hogy azokon a közlekedés meg volt nehezítve, sőt helyenkint a teherforgalom is szünetelt.

Az új utépítési munkák a kedvezőtlen téli és esős időjárás miatt az összes vonalokon szüneteltek és a törvényhatósági közzutakon csakis a rendes utfenntartási munkák lettek az utkaparók és segédnapzámosok által végezve.

Bejelenti továbbá, hogy a temesvári m. kir. posta- és táviratigazgatóságának átiratai szerint az újvidéki és titeli járás törvényhatósági távbeszélő hálózat: Dunagálos, Kiszács, Kölpény, Óker, Ófutak, Petróc, Piros, Temerin, Tiszaistvánfalva, Ujsóvé, Urszentiván, Dunagárdony, Felsőkábol, Káty, Mozsor, Sajkászentiván és Tiszakálmánfalva távbeszélő központokkal 1909. év december hó 16-án a közforgalomnak átadott. Az új távbeszélő központok közül: Dunagárdony, Kiszács, Tiszaistvánfalva magán és állami hivatalok kezelésére is fel van hatalmazva. Boldogasszonyfalva községben lévő postahivatal állami táviratával lett berendezve és folyó évi január hó 22-én a közforgalomnak átadva.

Ügyészség.

Popovits kir. főügyész helyettes jelenti, hogy a felügyelete alatt álló zombori kir. törvényszéki fogházban a rend és tisztaság példás, a felügyelet és biztonság kifogástalan, szökési eset nem fordult elő. Az egészségi állapot jó, ragályos betegség nem fordult elő. Az élelmezés kifogástalan, szerződészerű panasz miatta nem fordult elő. A fegyelem szigorú, fegyelmi büntetés nem szabott ki. A zombori kir. törvényszéki fogházban 1909. december utolsó napján a létszám 57 főből állott, míg a múlt hó végén 52 volt és pedig: jogérvényesen elítelt: elzárásra 1. fogházra 13, börtönre 20, fegyházra 1, felebbezés alatt vizsgálati fogoly 4, elítéletlen vizsgálati fogoly 13.

Az apatini, hód-ági és kulai kir. járásbírósi fogházakban ugy a rend és tisztaság, mint a fegyelem és közbiztonság kifogástalan.

Ötórai tea.

A Zombori Magyar Jótékony Nőegylet ötórai teája, mint már lapunk legutóbbi számában említve volt, várakozáson és reményen felül úgy erkölcsileg, mind anyagilag fényesen sikerült.

Ezuttal közöljük a felülfizetők, valamint azon kegyes adakozók névsorát, akik a költségekhez hozzájárulni és az anyagi sikert előmozdítani kegyesek voltak.

Felülfizettek: Szemző Gyula 198 kor., Alföldy Gedeonné 20 kor., Késmárky Béláné, Schmausz Endre, Schlieszer Sándorné 10—10 kor., Hauke Imréné, Kleiner Dezső (Bács-szentiván), Tárczay Dezső 8—8 kor., Deák Andorné, Danninger Ádámné, Mihajlovits István, Wamoscher Aron 6—6 kor., Fodor Mihály, dr. Grüner Samu, Jovánovits Józsefné, Szabó Lászlóné, Sztrilich Zsigáné 5—5 kor., Sztankovits Györgyné 4 kor., Bertolino Sándorné, Tailszbauer Antalné, Schöffler Józsefné, Weidinger Lajos 3—3 kor., Czedler Jánosné, Faragó János, Bruck Árminné, Gyurisits György, Gärtner Istvánné, Herp János, Körmendy Imre, N. N., Vukicsévs Katinka, Zsigmond János 2—2 kor., Klemm Gyula 1 kor. Összesen 358 korona.

A költségekhez előzetesen hozzájárult az egyletnek 118 tagja 1—1 koronával és ez alkalommal felülfizettek: Alföldy Gedeonné, Fernbach Antalné, Fernbach Bálintné, Fernbach Erzsébet, Fernbach Péterné, Fernbach Zsuzsa, Popp Györgyné és Szemző Istvánné 4—4 kor., Falcione Árpádné, Késmárky Béláné és Trischler Gyuláné 2—2 kor., Csernyus Pálné, Eperjessy Béláné, Falcione Lőrincné, Falcione Gusztávné, Gertinger Pálné, Halm Ottóné, Hauke Imréné, Hettesheimer Henrikné, Horvátovits Istvánné, Huber Józsefné, Jovánovits Józsefné, Kozma Lászlóné, Mihaj-

lovits Kornélné, Mikosevits Kanutné, Molnár Károlyné, Popovits Aurélné, Roheim Zsigáné, Rudics Mihályné, Szabó Lászlóné, Szemző Jánosné, Szilágyi Mórné, Sztípi Istvánné, Stvrteczky Ferencné, Scultéty Ferencné, Sztankovits Györgyné, Sztrilich Zsigáné, Schlieszer Sándorné, Sági Samuné, Schöffler Józsefné, Trischler Ferencné, Vadass Kálmánné, Vojnits Istvánné 1—1 koronát.

Az összes bevétel volt 1012 kor. 40 fillér, kiadás 272 kor. 28 fillér, tehát maradt tiszta jövedelem 740 kor. 12 fillér.

Az előző években rendezett ötórai tea tiszta jövedelmével egybevetve az idei tiszta jövedelmet — még ily fényes anyagi siker nem koronázta eddig a nőegyleti tagok körültekintő és fáradtságos munkáját.

A siker érdemeiben osztoznak ugy az előkészületeknél, valamint az estély alkalmával Wundszám Ida elnökön kívül a közreműködő háziasszonyok, valamint a kiszolgálást oly készségesen teljesített házikisasszonyok.

A háziasszonyok névsorát a következőkben adjuk: Wundszám Ida elnök, továbbá Bittermann Sándorné, Bruck Árminné, Danninger Ádámné, Dekker Pálné, Faragó Jánosné, Frank Mihályné, Gaál Istvánné, Halm Ottóné, Hauke Imréné, Huber Józsefné, Illin Dezsőné, Ince Gusztávné, Komáromy Gyuláné, Margalits Izabella, Popp Györgyné, Rittinger Antalné, Szondy Mátyásné, Sztrilich Zsigáné, Sági Samuné, Schöffler Józsefné, Tárczay Istvánné, Tantner Ottóné, Tomcsányi Aladárné; a rendezésnél és terítésnél a háziasszonyok egyrészen kívül tevékeny részt vettek Sztankovits Györgyné és Trischler Gyuláné, kik az estélyen akadályoztatásuk miatt meg nem jelenhettek.

A pénztárnoki nehéz és felelős teendőket az egylet pénztárnoka Kirchner Károlyné és Kohut Henrikné választmányi tagok látták el.

A házi kisasszonyok a lap előző számában megemléstettek, azért névsorukat most újból nem közöljük.

Egyidejűleg e helyütt is a nőegylet elnöksége a leghálásabb köszönetét fejezi ki a felülfizetőknek az estély anyagi sikeréhez való kegyes hozzájárulásaiért, a nőegyleti tagoknak, háziasszonyoknak és házi kisasszonyoknak fáradhatatlan és az erkölcsi sikert nagyban előmozdító tevékenységükért, Késmárky Bélánénak és a helybeli tűzoltó testületnek a 2 üveg rum, 3 kiló cukor és 7 csomag teából álló kegyes adományaiért, Falcione Árpádnénak a küldött 2 sonkáért, Horvátovits Istvánnak, ki a helyiségeket és a világítást ingyen rendelkezésre bocsájtotta, Szuppek Gyula és Scherer M. cégeknek, kik az összes edényeket és vázákat díj nélkül kölcsön adták, özv. Vörös Istvánnénak a küldött 100 drb citromért.

Ugyancsak mély háláját és köszönetét fejezi ki az elnökség a nagyközönségnek számos részvételéért és az egyletnek hathatós anyagi támogatásáért, melynek ilykép mind gyakrabban és mind nagyobb mértékben fog módjában állani humánus céljait szolgálni, a szűkölködőkön segíteni és a szegények nyomorán enyhíteni.

A teastélyt követő táncmulatság végül élénk bizonyítéka volt annak, hogy a helybeli és pedig ugy a tisztikarból, mint civilekből álló ifjuság is a legmellegbb pártfogásába vette az előre nem hirdetett és mégis igen kedélyes táncmulatságot, miért is a tánc kedélyes hőlygek nevében is az egylet elnöksége mond köszönetet az ifjuságnak azért, hogy jó kedvre derítette a közönséget és össze-

tartotta azt a kora reggeli órákig. Az ötórai tea — megjegyzésre érdemes — reggel öt órakor ért véget.

H I R E K .

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Hans Vendel okleveles tanítót a csantavér-tanyai népiskolához rendes tanítóvá nevezte ki.

Hivatalvizsgálat. Vojnits István vármegyénk alispánja e hó 1-én Újvidéken járt, hogy az újvidéki járás főszolgabírói hivatalát megvizsgálja. Az alispán a beható hivatalos vizsgálat eredményeképp a tapasztalt rend és pontos ügykezelés fölött teljes megelégedését és elismerését fejezte ki Nikolits Izidor főszolgabíró előtt.

Kinevezés. A király Szabados Béla szabadkai törvényszéki jegyzőt a kecskeméti törvényszékhez alügyésszé nevezte ki.

Megerősítés. A kultuszminiszter Milutinovits Dusán nádajjai községi tanítót állásában megerősítette.

Egyházmegyei hírek. Kápláni minőségben áthelyeztettek: Frech Ádám Adáról Kunbajára, Schmelhegger Emil Kunbajáról Adára, Szorgh Antal Dusnokról Szabadka Sz. György plébániára, Veres Mihály Csonoplyáról Dusnokra, Reible Rókus Hódásgról Csonoplyára, Bohnert Péter Vaskutról Hódásgrára, Kern István kunbajai, Varga Vendel topolyai tanítóvá kineveztetett.

Szabad Lyceum. Mult vasárnap dr. Gál Rezső, a Szabad Lyceum Egyesület titkára, tartott előadást a szocializmusról. Futó pillantást vetve a szociális mozgalmak történetére, rámutatott a mozgalmak forrására, az elégedetlenségre. Majd meghatározván a szocializmust, mint a szociális mozgalmak elméletét, sorra ismertette a nacionalista, a realista és a történelmi szocializmust, valamint a szociális mozgalmak három típusát: az angolt, a franciát és németet. Végül megrajzolta a jövő szociális államának képét, igazolta kialakulásának lehetőségét és megvédte a szocialistákat a hazaelenés vádjá ellen. Érdekes fejtegetéseit a szép számu hallgatóság tapsal és éljenzéssel hálalta meg.

Választás. Bácsgyulafalva községében 1910. évi január hó 31-én megtartott tisztújító választáson irnok-végrehajtóvá egyhangulag Matkovits Béla és közgyámmá Pozsár György választattak meg.

Alarcos bál. A zombori összmunkások igen sikerült és látogatott alarcosbált rendeztek folyó hó 6-án a „Pokol” vendéglő emeleti termeiben. A fiatalság igen vig hangulathal még a kora reggeli órákban is ropta a táncot.

A bajai Dunahíd. A Baja és Bata-szék közötti Dunahíd létesítésére vonatkozólag Bata község kérelmet adott be, hogy e hid Bata létesítsék. Ezt a kérelmet a vármegye közönsége pártolólág terjesztette fel a kereskedelmi miniszterhez. A miniszter leirata szerint a középduán építendő közúti hid legmegfelelőbb elhelyezésének kérdése ezidő-szerint még tanulmányozás alatt áll és csak e tanulmányok befejezése után lesz — a kérvény mérlegelésével is — az áthidalás helye megállapítható, ha a költségvetési fedezet meglesz.

Fráter hangverseny. Fráter Loránd, Vajdits Sári és Rappé Ernő a zombori színházban hangversenyt rendeztek. A közönség Vajdits Sárkát és Rappé Ernőt többször lámpa elé hivta.

Uj vicinális. A kereskedelmi miniszter Teleki József gróf nagybirtokosnak a baja—esaszárkörtési helyiérdekű vasútvonalra az előmunkálati engedély érvényét megújította.

Talált tárgyak. A zombori rendőrkaditány közli, hogy a tűzoltó mulatságon egy arany tüfejet, egy aranygyűrűt és egy 10 koronás aranypénzt találtak. Igazolt tulajdonosaik ezeket a tárgyakat a kapitányságnál átvehetik.

Farsangi dalestély. A zombori kaszinó-egyesületi dalárda ma este 8 órai kezdettel tartja I. alapszabályszerű farsangi dalestélyét a zombori kaszinó-egyesület összes termeiben. A pártoló tagok a tagsági jegy I-ső szelvényével válthatják meg jegyeiket.

Baleset. Proch Józsefet, a zombori csendőrszárnyak mult év őszén Zalaegerszegre áthelyezett, megyénkben közkedveltségben álló parancsnokát jelenlegi állomáshelyén súlyos baleset érte. Lovaglás közben lova elbukott és lovasa oly szerencsétlenül került alá, hogy lába eltört. A szerencsétlenül járt százados balesete ismerősei és jóbarátai között őszinte sajnálkozást keltett.

A párisi árvíz. A modern nagyvárosok a technikai ismeretek magas fokú tökélye mellett még ma sem képesek elkerülni a romboló elemek pusztításait. Csak a közelmúltban San-Francisko, majd Messina esett a romboló elemeknek áldozatul, most Páris, a legragyogóbb világvárost öntötte el a víz és fenyegette összedőléssel 85.000 épületét. Ma már a Szajnáknak megdühödött vize lassan, meghunyászkodva tér vissza medrébe és hőmpolygati rablott zsákmányát. Az épületek alámosottan, mégis kiállták az áradást, csak egyetlen egy ház dőlt össze. A kár mégis milliárdokra megy s most a veszedelem közvetlen oka foglalkoztatja a legkitűnőbb technikusok elméit. Az árvíz okát a Szajna nagy folyó vidékében találták meg. A Szajna és mellékfolyói a Marne és Yonne nagyon sok hegyi folyót és patakot vesznek fel magukba és ezt a sok vizet a Szajna mind keresztülvezeti Párison. Páris környékén a folyó évből évből még ehhez igen nagy volt a csapadékmennyiség, a talaj beszívargása pedig a legminimálisabb, mert a jéggel borított hegyoldalon jóformán a teljes csapadékmennyiség lefolyt a Szajnába és mellékfolyóiba. Azonkívül elősegítette az árvízveszedelem bekövetkezését a Szajna kanyargós folyása, mely szigeteket képez és a nagy vízmennyiséget lefolyásában gátolta. Mindenestre infó példa ez az összes nagyvárosoknak, hogy a természet romboló elemeit a városépítkezéseknél kellő figyelemre méltassák és elkerülhetetlenül szükséges oly intézkedések megtétele, melyek ilyen árvízveszedelem megismétlődését örök időre lehetetlenné tegyék. Az egész művelt világ részvételében osztozik Magyarország is és a magyar városok rokonszenvvel nézik Páris városnak a csapás okozta szenvedések és baj elhárítására irányuló és a megújulásért folytatott nagy küzdelmeit.

Az ex-lex és az italmérők. A pénzügyminiszternek egy régebbi rendelete kimondja, hogy az italmérőktől, mint kincstári jogosítványosoktól, akiknek az italmérési engedéllyel egzisztenciát ad az állam, teljes joggal megkivánható, hogy adójukat és egyéb köztartozásaikat pontosan fizessék s egyúttal ebből folyólag meghagyja a pénzügyigazgatóságoknak, hogy a köztartozások lerovása körül fizetékészséget egyáltalán nem, vagy nagyon csekély mértékben tanúsított italmérőktől az italmérési engedélyt vonják meg. Most — felmerült kétségek eloszlatása céljából — kijelenti a pénzügyminiszter, hogy az italmérőktől az adóhátralékok az ex-lex tartama alatt ugyan nem hajthatók be, de italmérési engedélyük, feltűnő hanyagság esetén, most is megvonható.

Elfüstölt milliók. A magyar királyi dohányjövédéki központi igazgatóság most tette közzé a mult év első tíz hónapjában elfogyasztott dohánymennyiségről szóló kimutatást. Eladatott összesen: 25.617 kg. tubák, 548.299 kg. dohány 468.726.888 csomagban, 458.198.865 szivar és 1.817.800.078 cigaretta, 46.300 havanna; belföldi különlegességekből: 56 kg. tubák, 236.375 kg. dohány, 14 millió 911.590 szivar és 810.836.330 cigaretta. Az eladott dohánymennyiség összesen 111.745.185 kor. 86 fillér értéket képvisel; a mult év első tíz hónapjának dohányfogyasztása tehát 3.785.102 kor. 56 fillér jövedelmet hajtott az államnak.

Választás. A tisztaistvánfalvai képviselőtestület a napokban Balassa Antalt segédjegyzővé választotta.

Ép észszel a tébolydában. Az ép észszel tébolydába zártak száma most ismét egy botrányos ügygyel szaporodott. Egy Melczér Károlyné dús gazdag szabadkai asszonyt a férje beszállított a szabadkai tébolydába, mert bizonyítványt tudott fölmutatni arról, hogy a felesége örült. A szerencsétlen asszony évekig volt lakója az élőhalottak szomorú országának. Ezalatt férje összeállott egy másik asszonnyal s mindenhogyan azon mesterkedett, hogy a nagy vagyont magának kaparintsa meg. Ez már-már sikerült is, amikor fordulat állott elő az ügyben. Az asszonynak sikerült leveleket kicsempészni a tébolydából s hozzátartozói intervenciójára a belügyminiszter elrendelte a nő kibocsátását. A férjnek nem nagyon tetszett ez a fordulat s beadványt intézett a törvényszékhez, hogy mint feleségének gondnoka, továbbra is ő kezelhesse a vagyont. Melczerné ugyancsak pört indított a gondnokság megszüntetése iránt. E perben, mint a Magyar Jogélet írja, a törvényszéki orvosszakértők most már hitelen megállapították, hogy a nő épelméjű s hogy mindig az is volt. A szabadkai ügyészség ennek alapján most bünygyi eljárást tett folyamatba mindazok ellen, akik Melczernét ép észszel a tébolydába zárták és bent tartották.

Angyalcsinálás. Csunya büntényről rántotta le most a leplet a csendőrség Bácsbokodon. A bácsbokodi csendőrök megtudták, hogy Puhl Jánosné betegen fekszik lakásán. Megállapították, hogy még mult év november hó 22—25-ike körül mesterséges uton Frei Lőrincné regőcei szülésznő segítségével hajtotta el magzatát. Freiné pénzszükségben lévén maga ajánkozott Puhlnának a gyalázatos bűn végrehajtására. Kapott is érte négy koronát. A magzatot Puhlné férje, aki szintén tudott a bűnről, elásta az udvarban. A csendőrök a bűnös szülésznőt letartóztatták és Bajára vitték. A bűnös anyát és férjét is följelentették a bajai járásbírósnál.

Mikor lesz fagy? Az idei tél ugyáltszik fagy és jég nélkül mulik el, ha csak be nem válik az időjós Meteornek jóslata. Meteor ugyanis február 13-ára és 23-ára jelez havas és fagyos időt. Ha azonban ez is elmarad, úgy a jégvermek üresen maradnak és a koresolya-sport türelmetlen gyakorlói is jövő télig nyugalomba helyezhetik koresolyaikat.

Az orrvérzés halottja. Szabadkáról jelentik, hogy a verusicsi tanyán vérbefagyva találták Kuluncsics Kálmán 28 éves földmivelőt. Arcán és mellén sűrűn feketélet a vér s az ágya valóságos vértócsa volt. Hozzá tartozói borzalmas gyilkosságot sejtettek s a szomszédokon kívül a csendőröket is elhívták. Ezek aztán megállapították, hogy büntény nem forog fenn, ellenben Kuluncsics a saját véreben fulladt meg. Éjjel orrán száján eredt a vér és megölte. A hatósági orvos megállapította, hogy a halált tüdővése okozta s a szerencsétlen embert boncolás nélkül temették el.

Nyomor elől a halálba. Scheib Antal 55 éves bajai fésűssegéd már huzamosabb ideje betegeskedett. Szemei annyira megromlottak, hogy szakmáját tovább folytatni képtelen volt. A szerencsétlen ember napszámba járt, úgy keresett magának megélhetést. De rossz szemei miatt sehol sem használhatták. Legutóbb már sehol sem kapott munkát. Scheib megunta az életért való küzdelmet és pénteken reggel felakasztotta magát. Mire megtalálták, már meghalt. Felesége és kilenc gyermeke siratja.

Tolvaj cimborá. Veén György jánosalmi lakos együtt mulatott egy jánosalmi koresmában Kender Ferencel. Mula-tozás közben észrevette, hogy az órája eltűnt. Keresni kezdte s az órát cimborája, Kender Ferenc zsebében meg is találta, kit a szabadkai ügyészségnél feljelentett.

Lopás. Topolyán Gulyás Páltól nagyobb értékű ágyneműt loptak el. A csendőrség a tettest Árok Rozália magyarkanizsai nő személyében nyomozta ki.

A tüdővész pusztítása. A belügyminiszter legújabb jelentése szerint a magyar birodalomban 1909. év június havában összesen 6259 egyén halt meg gümőkórban. Bács-Bodrog megye e számban 196, Zombor 6, Baja 7, Szabadka 48 és Ujvidék 18 áldozattal szerepel.

Művészet — Irodalom.

Petőfi németül. Schnitzer Ignác magyar születésű bécsi író és hírlapíró németre fordította Petőfi összes költeményeit s Halm és Goldmann, bécsi és lipcei könyvkiadó cég hat izléses és pompás kötetben kiadta. Rákosi Jenő elragadtatással szól a fordítás kongenialitásáról. „Annyi bizonyos — írja a többi közt —, hogy Schnitzer fordításával Petőfi — több-kevesebb sikerű kísérletek után —, be van kebelezve a német irodalomba. A német irodalom e kötetek megjelenésétől számítva gazdagabb lett, mint volt azelőtt. A német Apollónak nem hogy épen csak egy gyermekével többje van — hiszen e gyermekek folyton s állandóan szaporodnak, ebben nincs hiba — de adoptált egy remeket, legszebb, legérdemesebb, legragyogóbb gyermekeihez kapott egyenrangú testvért. A német olvasónak ettől fogva van Petőfije. Schnitzer pedig belépett a német klasszikus fordítók sorába.” Schnitzer német Petőfijétől tehát méltán remélhetjük, hogy a magyar költő géniuszának kultuszát nem csak ki fogja terjeszteni, hanem olyan egyetemessé fogja tenni, minő egy Shakspeare vagy egy Goethe szellemének kultusza. Ajánljuk a remek művet különösen német ajku honfitársaink figyelmébe.

CSARNOK.

Uti rajzok.

Írta: **Del Toró.**

(Folytatás.)

Karloviától vagy egy félórai járásra van elhantolva egy magas hegy tetején, az erdők hűvös árnyában, a szerbeknek egyik jeles költője: Radicevics Bránko. Ennek az egyszerű sirhalmához legjobban szeretnek kirándulni a karloviaciak egyrészt azért, hogy kegyelettel emlékezzenek meg lírikus költőjükről és Karlovica szülőföldről, másrészt azért, hogy virággal halmozzák el annak a sirját, ki maga is élete virágjában költözött el az élet tövises szinpadáról — egy szebb hazába, hol tisztább a patak és csengőbbek a dalok.

Karloviát jó darabon elhagyva, jobbára kopár hegyek alatt siklik a hajó; csak itt-ott mutatkozik egy-egy kis termő rész silányan bevetve. Az aranysárga szőlőgereszdek többé nem mosolyognak a buslakodó utasra, kit csak a hajógép zakatoló lármája és a vörhenyes kavicsot fejtő hegyi munkások tompa kalapácsütése riaszt föl néha-néha merengéséből.

Szinte jól esik ez egyhangúságban már messziről megpillantani Szlankamen (Zalánkemén) régi várának omladékait, melyek régi dicsőségüktől megfosztva, szomoruan tekintenek le a magasból a borongó habokra, mintha attól tartanának, hogy az örült Tiszával együtt elnyeli majd őket is egykor a feneketlen Duna. Mert a zavaros Tisza hullámozó hajait Szlankamennél úgy elnyeli a vén Duna haresaszája, mint az esőcseppeket a megmérhetlen tenger. Még hirmondó se marad belőlük.

Ez a rombadólt vár valamikor szebb napokat látott és 1691-ben is — mikor a hős Badeni Lajos fényes győzelmet aratott

itt a törökökön — megmutatta, hogy büszkén emelkedik az égnek...

Hanem az idő vasfoga mindent megemészt, a régi, büszke várból is még csak egy csonkatorony kívánczik a ködös felhőkbe vagy a Duna hullámsírába...

Maga a falu a Duna jobb partján húzódik, hol a Fruska-Góra végső lábai nyulnak el a Dunavölgyében. Hegyek, völgyek koszorúzzák a kicsiny falu fehérre meszelt házait. A hegyek ormáról gyönyörű kilátás nyílik Bácskára, Bánátra, a Szerémségbe, a titeli fensikra, Dunára, Tiszára, melyeknek hátát igen gyakran hasítják a büszke gőzhajók. Igazi panoráma nyílik meg az ember szeméi előtt.

Szlankamén már a rómaiak idejében erős vár volt a Dunára kiszögellő magas hegy csucán. Századok folytán különféle népek birták a várat és uralkodtak a környéken, míg végre a karlovici béke megkötése alkalmával (1699.) végleg Ausztria-Magyarország birtokába és uralma alá jutott.

Nevét valószínűleg attól a sóforrástól nyerte, mely a hegyéből fakad, mert „slan kamen” szerbül annyit jelent mint kősó (Saltzstein).

Ma szépen berendezett sósfürdő. Rendes fürdővé 1896-ban alakult át, mikor is azt egy társaság vette kezelésbe és a mai kor igényeinek megfelelőleg átalakította. A fürdő vize erősen sós, 18—19° C. meleg és használják, rheuma, Ischias, bőrkiütések, skrofli stb. hasonló betegségek ellen.

A fürdőházakat és vendéglőt szép park köti össze egymással és jó utak vezetnek a faluba is. A levegő tiszta, pormentes és balzsamos hegyi lég. Tej és szőlőkúra is folytatható a fürdőben. Különösen híres az ugynevezett „Slankamenka” szőlő. Klimája szelíd, mert a hegyek és a Duna vize védik a nagy hőségtől. Nagyon kellemes az esti levegő. Akinek kedves eledele a halpaprikás, az mindennap dunai és tiszai halakból kitűnő halpaprikást ehetik. Mert nemcsak betegek járnak oda gyógyulni, hanem egészségesek is üdülni. A fürdővendégek legnagyobb részét Magyarországból, Szlavóniából, Szerbiából és Boszniából kerülnek ki.

A „szlankaméni csata emlékoszlopa” főt a magaslaton megragadó képet nyújt a szemlélőnek és megéri a fáradságot. Innen még Szerbia és Bosznia belsejébe is elláthatni.

A fürdőt állítólag egy nehéz lábbeteg ember fedezte föl véletlenül, ki beteg lábát többször fürösztvén a vízben, napról-napra jobban érezte magát és néhány het alatt teljesen kigyógyult a bajából.

A nép ajkán azonban az a monda él a sóforrás eredetéről, hogy egy szerelmes leányka sós könnyéből fakadt. A völgyéne egykor ott küzdött vakmerően a szlankaméni várban, de vitézségét halálával fizette meg. Mikor ezt a menyasszonya megtudta, bánatában megszakadt a szerelmes szíve, megtört szemeiből pedig oly vastag sugárban bugygyant ki forró könye a sziklára, hogy az menten kettéhasadt és magas sugárban lövette ki magából a meleg sós vizet. Azóta folyton bugyog a sóforrás.

Hasonlít ez a monda a barkányi fürdő mondájához, hol a szép Márta, a vár urnője asszonyi fufanggal becsapta az ördögöt, ki aztán mérgében úgy belevágta tüzes vasékáját a harsányi hegybe, hogy az legott megnyílt és meleg, kénés, bűdös vizet lövelt a várba, a szép asszony lakosztálya felé. Azóta ott is folyton bugyog a meleg, kénés viz.

Hogy mi igaz ezekből a mondákból, mi nem, ki tudná azt hitelesen megállapítani? Senki!

Szlankamén után — nem említve egypár lényegtelen falucskát — hosszú ideig szeli a hajó a föltorló habokat, míg Zimonyt eléri, melytől Belgrádot csak egy paraszthajszál választja el.

Zimony a Hunyadiak korában nagy szerepet játszott a véres törökháborúkban. Most az ipart és kereskedelmet fejleszti békésen és ahol talán valamikor a lelkes Kapisztrán János keresztshadai táboroztak, égve a harc utáni vágtyól s ahol ő maga a szent kereszttel buzdított, ott most karcsu kéményű gyárak fekete füstfelhői emelkednek a csillagok felé és hirdetik, hogy a gőz és villany ereje nagyobb, mint a kard hatalma.

A város — mint a többi hegyoldalba épített város is — szűk sikatoraival és apró, régi házikóival nem nagyon sok látni valót kínál, de természeti fekvésénél fogva — Belgráddal együtt — lebilincseli a figyelmet. Valamint Pestnek Buda kölesönöz nagyszerűséget, Budának meg Pest ad pezsgő életet, úgy egészítik ki egymást Zimony és Belgrád is.

Estve, mikor a szelid hold már teljes pompában előbujt rejtekéből, mikor a gáz- és villanylámpák szípkázó fénye kigyul a hegyoldalokon, mikor a hajók árbóccerdeire föl húzzák a százféle színben pislogó jelzőlámpákat és mikor a millió és millió fényes csillag kacérkodik az égen és kejeleg a Duna csendes tükrében, akkor nézni Zimonyt és Belgrádot a Duna hátáról: elragadó látvány, melyet még százszorosan fokoz a Száva hatalmas vashidján keresztülrobogó tüzzemű vaskocsik tompa dübörgése is, mely az éj csendjében úgy hallatszik, mintha öldöklő ágyugolyók verődnének vissza susterogva a vár füstös, kormos falairól.

Valóban, mikor mindezen tollal leírhatatlan és káprázatos képek az ő nagyszerűségükben elvonulnak az ember lelki szemei előtt, magába száll, föltekint a természet láthatatlan alkotójához és Berzsenyivel — a koszorús íróval — így sóhajt föl:

„Isten! kit a böles lángesze föl nem ér,
Csak titkon érzi lelke óhajta sejt;
Léted világít, mint az égő
Nap, de szemünk bele nem tekinthet!”

Közgazdaság.

A házinyul tenyésztés.

A „Zombori Házinyultenyésztők Egyesülete” megalakulása alkalmával kimondott programjához mérten, felolvasásainak sorozatát azzal kezdte meg, hogy egy a kezdő, mint gyakorló nyultenyésztőket az állatok helyesen alkalmazott, helyesen elkészített ketrecekben való tartására kioktassa.

A házinyul óljának, ketrecének elkészítése körül a tenyésztőnek gondot kell fordítani arra, hogy részben természetének megfelelő, részben hogy kellő térfogat mellett egészségére káros ne legyen. Ezen követelmények azért válnak fontossá, mert az okszerű kezelés mellett a házinyul örökös rab-ságra lesz kényszerítve.

Hasznot óhajtunk utánok elérni s így már saját érdekünkben is kell keresnünk a helyes utat, ami által a károsodástól óvakodnunk kell.

A megkövetelt helyes méretű és alku, valamint berendezéssel bíró ketrec vázlatát az egyesület bárkinek szívesen bemutatja.

Egy ilyen ketrecet bárki otthon egy kis kézi ügyességgel magának elkészítheti alig számbavehető költséggel.

Egy ilyen ketrec el van látva sodronyhálóval borított szabad térrel, felszerelvényekkel fedett szabad térrel és teljesen zárt térrel. Az utóbbi zárt tér egy kisebb része el van rekesztve fészek részére.

Az egész ketrec 112,5 □ méter térfogattal bír.

Egy ketrec egy anyanyulnak van szánva. Az okszerűség több felnőtt egyednek egy ketrecben nem tűr.

Ha most egy egyszerű napszámos ember megszerzi a legszükségesebb ismereteket a házinyul kezelése körül és beszerez magának 3 drb anyanyulat 1 drb hímrel, a következő évi eredményt érheti el:

Az anyanyul egy évben 5-ször, jó kezelés mellett 6-szor fiadzik, minden alkalommal átlagszámítással 6 darabot, egy évben 30—36 darabot.

Három anya után 90—108 egyed nyerhető.

Eltartásuk, felnevelésük sem nagy gondot, sem nagy költséget nem okoz, mert igénytelenségükkel fogva beérik az árokmenti füvel, hullott falevével, kerti vetemény zöldjével, jobb takarmány adagolás címen savóval kevert korpával stb. alig nevezhető költséggel.

A munkásember pedig kap asztalára hetenként kétszer két-két klg. friss, egészséges, kitűnő tápértékkel bíró húst.

Ez egy nagy lépés az általános jólét felé.
Chorus Iván.

Szerkesztői üzenet.

T-r. urnak. Vesszük észre, hogy a keresztneveket nem szokta megtartani, mert akkor nem dicselkedne azzal, hogy Dankó Gábor összes dalai megvannak zenegyűjteményében. Azok a dalok Dankó Pistáé, aki híres komponista volt s akinek dalait tényleg széles ez országban énekelik. Dankó Gábor — Lajosnak az apja — kitűnő cigányprimás, de zeneszerző nem volt, így nem is lehetnek meg szerzeményei az ön zeneművei között. Egyébként Dankó Gábort ön tényleg nem is hallhatta, mert külföldi tengeri útja alkalmával, körülbelül 20 éve, egy zivatar azt a hajót, melyen zenekarával utazott, elsüllyesztette s ő egész zenekarával odaveszett. Most már csakugyan béke velünk!

HIRDETÉSEK.

HUNGÁRIA-FÜRDŐ.

Bérlő: **Sárközi Béla.**

GÖZFÜRDŐ:

URAKNAK: naponta reggel 5-től d. u. 1-ig, szombaton egész nap.

HÖLGYEKNEK: hétfőn, szerdán, pénteken mindig délután 1/2 2 óráig.

Kitűnő masször és elsőrendű tyuk-szemvágó a fürdőben.

A kádfürdőket hölgyek és urak mindennap, vasárnap délután kivételével használhatják.

A meleg vízmedence naponta kétszer kimosva és állandóan friss viz.

Meghívó.

Az 1898. XXIII. t. c. alapján alakult Országos Központi Hitelszövetkezet kötelékébe tartozó Zombori Ipari Hitel- és Árucarnok-Szövetkezet, mint az Orsz. Központi Hitelszövetkezet tagja, **1910. évi február hó 27. napján délelőtt 10 órakor** a városi felső kereskedelmi iskola tanácstermében

rendes közgyűlést

tart, melyre a tagok az alapszabályok 40. §-a értelmében meghívotnak.

Napirend:

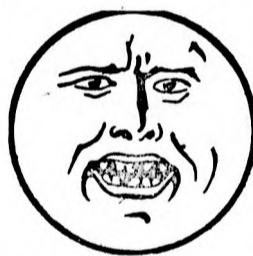
1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása.
2. Zárszámadások megvizsgálása és a felmentvény megadása.
3. Mérleg megállapítása.
4. Tiszta jövedelemlről való rendelkezés.
5. Az igazgatóság 5 tagjának választása.
6. Felügyelő-bizottság 2 tagjának választása.
7. Netáni indítványok.

A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a szövetkezet helyiségében mindenki által megtekinthető.

Zombor, 1910. év február hó 6.

Az igazgatóság.

A fogak közt maradt ételmaradékok szétbomlásából minden ember szájában főként

az éjjeli alvás alatt savak és rothadási mikrobumok keletkeznek, melyek a fogakat megtámadják. Ezek okozzák a fogszuvasodást, a szájbűzt és a kínos fogfájást. Semmiféle fogtisztító szer meg nem szünteti ezen bajokat oly

gyorsan és biztosan, mint a Sztaka Menthol-fogszippan. Gyógytárakban és drogériákban ára 1 korona.

Kapható: **Fehér István** drogériájában Zomborban. 4-2

ELADÓ.

Egy 10 lóerejű alig használt LANGEN és WOLF-féle

benzinmotor

előnyös feltételek mellett eladó. — Bővebbet a kiadóhivatalban. *—3

HIRDETÉSEK

FELVÉTEKNEK

LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN.

146/1910.

Pályázati hirdetmény.

Ujszivác községben megüresedett gyalogrendőri állásra pályázatot hirdetünk.

Az állást elnyerni óhajtok felhivatnak, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket **folyó évi február hó 25-ig** az alulírott előjáróságnál adják be.

Javadalmazás: utólagos havi részletekben fizetendő évi 600 kor. készpénz és ruhaátalány fejében évi 120 kor. készpénz.

Ujszivác, 1910. február 4.

Hettesheimer Jakab, Eimann Károly,
közs. bír. 2-1 közs. jegyző.

Alkalmazást nyer.

Doroszló község jegyzőségénél egy az adóügyekben jártas jómagaviseletű egyén két hónapra 2 kor. 40 fillér napidij mellett azonnal alkalmazást nyer. — Ajánlatok előlmegnevezett község előjáróságához küldendők. 2-1

153. szám. 1910

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. járásbíró 1909. évi Sp. II. 522/3. számú végzése következtében dr. Thurszky Zsiga zombori ügyvéd által képviselt Zombor szab. kir. város javára 1000 korona s járulékaik erejéig 1910. évi január hó 14-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján felülfoglalt és 2406 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: butorok és lovak nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbíró 1910. évi V. 68/2. sz. végzése folytán 1000 korona tőkekövetelés, ennek 1909. évi november hó 1-én napjától járó 8% kamatai és eddig összesen 97 koronában bíróilag már megállapított költségek erejéig Zomborban posta utca 2. sz. alatt leendő eszközlésére 1910. évi február hó 19-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adni.

Zombor, 1910. évi február hó 1-én.

Styrum Mór,
kir. bir. végrehajtó.

Eladó.

Egy pár kanca ló, egy fekete fedeles hintó és egy sárga homokfutó kocsis szabad kézből eladó. Cim: Ondrus erdőmérnök Kozora, Bezdán mellett.

Bittermann Nándor és Fia könyv- és könyvnyomdájából Zomborban.

Megjelent! Gyönyörű szalonképes kivitelben

VADRÓZSÁK.

Hat magyar dal énekhangra és zongorára.

Mondjátok meg ti ragyogó csillagok . . .
Egyszer volt a híres Budán kutyavásár . . .
Zúgva, búgva seprí a szél . . .
Ne menj férjhez kislányom . . .
Utra kél a darumadár . . .
Piroslík a szőlő levele . . .

Szövegét és dallamát szerző:

Vargané Stengl Eleonóra.

Ára 3 korona.

Kapható minden nagyobb hazai könyvkereskedésben. 10-3

MEGNYILT!

MEGNYILT!

SAVOY-

A főváros legszebb utvonalan, nyugodt és előkelő helyen.

nagyszálloda

VIII., József-körút 16.

BUDAPEST.

VIII., József-körút 16.

A főváros legmodernebb és legújabb szállodája. 120 szoba és szalon. Központi gőzfűtés. Hideg és meleg vízvezeték minden vendégszobában. Lift. Vacuum cleaner. Villanyvilágítás. Társalgóterem. Legnagyobb kényelem. Előkelő étterem és kávéház. Interurban, telefon. Mérsékelt árak, szobák 3 kor.-tól feljebb, fűtés, világítással együtt. Modern egészségügyi tekintetek szerint berendezve. — Villamos vasut-közlekedés az összes pályavárakkal.

15-6

171/végreh. 1910. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102., illetőleg az 1908. évi XLI. t. c. 19. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. járásbíró 1904. évi Sp. II. 733/7. számú végzése következtében dr. Pastrovits János zombori ügyvéd által képviselt Zombori kereskedelmi és iparbank javára 946 kor. 25 fill. s járulékaik erejéig 1907. évi április hó 24-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 3200 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: butorok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbíró 1909. évi V. 1880/4. számú végzése folytán 946 kor. 25 fill. tőkekövetelés, ennek 1904. évi szeptember hó 16. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 191 kor. 76 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Zomborban a városháza udvarán leendő eszközlésére 1910. február hó 18-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Zomborban, 1910. évi január hó 29-én.

Styrum Mór,
kir. bir. végrehajtó.